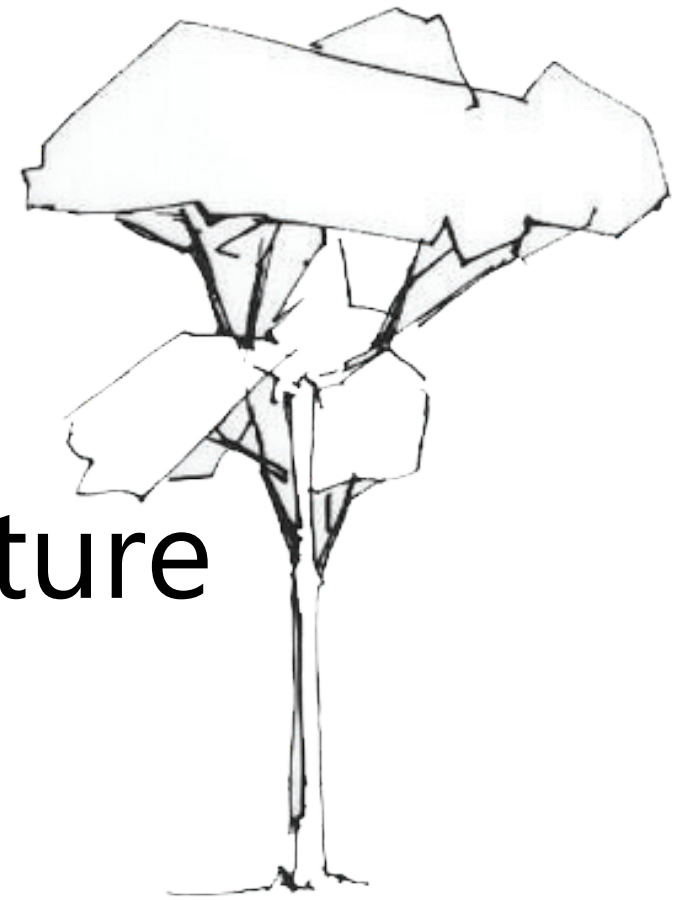

City To Nature

LINNAST LOODUSESSE

Angela Hõrak

Eesti Maaülikool

Põllumajandus- ja keskkonnainstituut
Bakalaurusetöö keskkonnaplaneerimise ja maastikukujunduse erialal

Juhendaja: Anna Maquet

Tartu 2018

SISUKORD 3

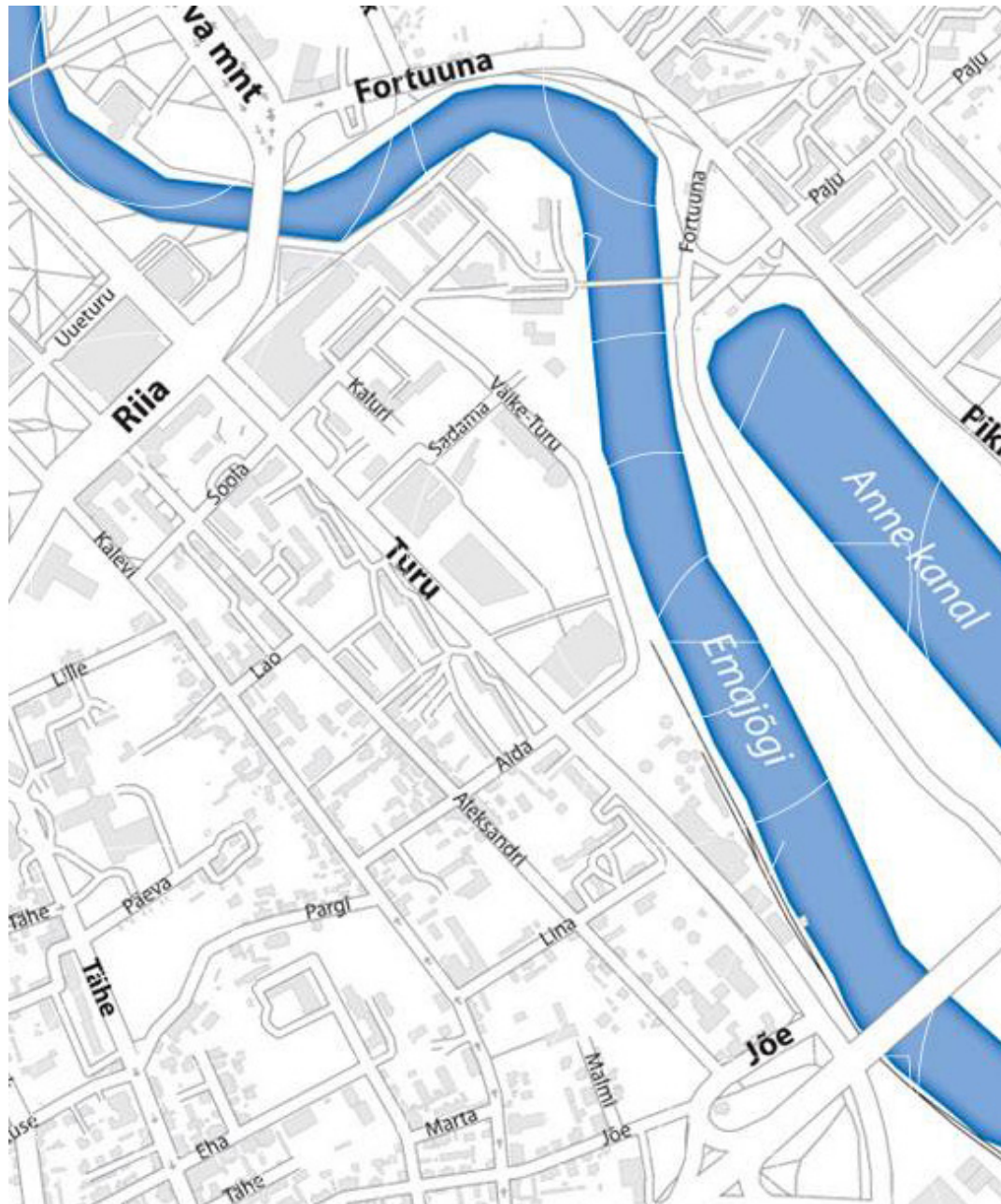
SISUKORD	3
SISSEJUHATUS	4
ASUKOHT	5
ANALÜÜS	6
KONSEPTSIOON	9
ÜLDINE KUJUNDUSPLAAN	10
KUJUNDUSPLAAN 1	11
KUJUNDUSPLAAN 2	12
LÕIGE A	13
LÕIGE B	14
LÕIGE C	15
DETAIL	16
HALJASTUSPLAAN	17
TAIMED	18
VERTIKAALPLANEERING	19
ABSTRACT	20
KASUTATUD KIRJANDUS	21

Käesolev töö on bakalaurusekraadi lõputöö maastikuarhitektuuri erialal Eesti Maaülikoolis 2017/2018 õppeaastal. Töö pakub lahendust Turu tänavale, lõigul Riia tänav ja Vabaduse puistee ristumiskohast kuni Sõpruse sillani.

Töö eesmärgiks oli muuta Turu tänav ja selle ümbrus jätkusuutlikumaks. Üheks katsumuseks oli just Emajõe ja Karlova linnaosa ühendamine, et leida uusi planeerimis lahendusi ning muuta ala inimestele meeldivamaks.

Lõputöö valmimisele aitasid kaasa juhendaja Anna Maquet, õppejõud Gloria Niin ja Friedrich Kuhlmann.

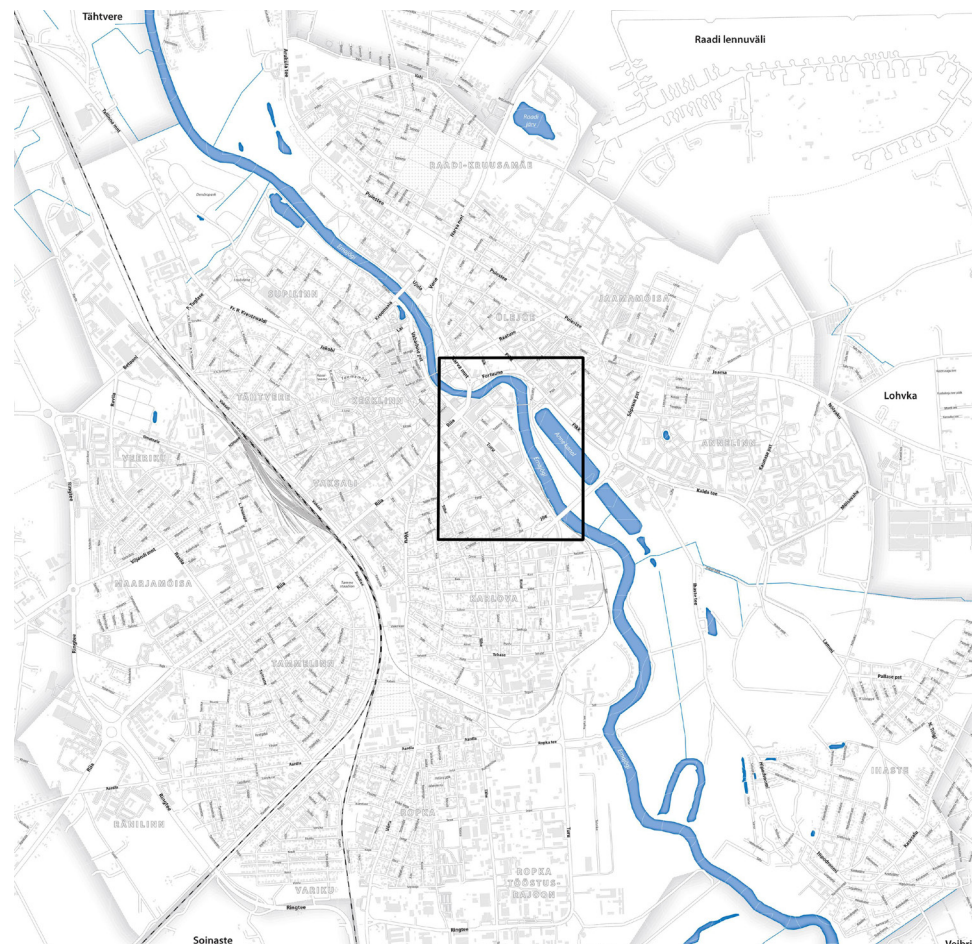

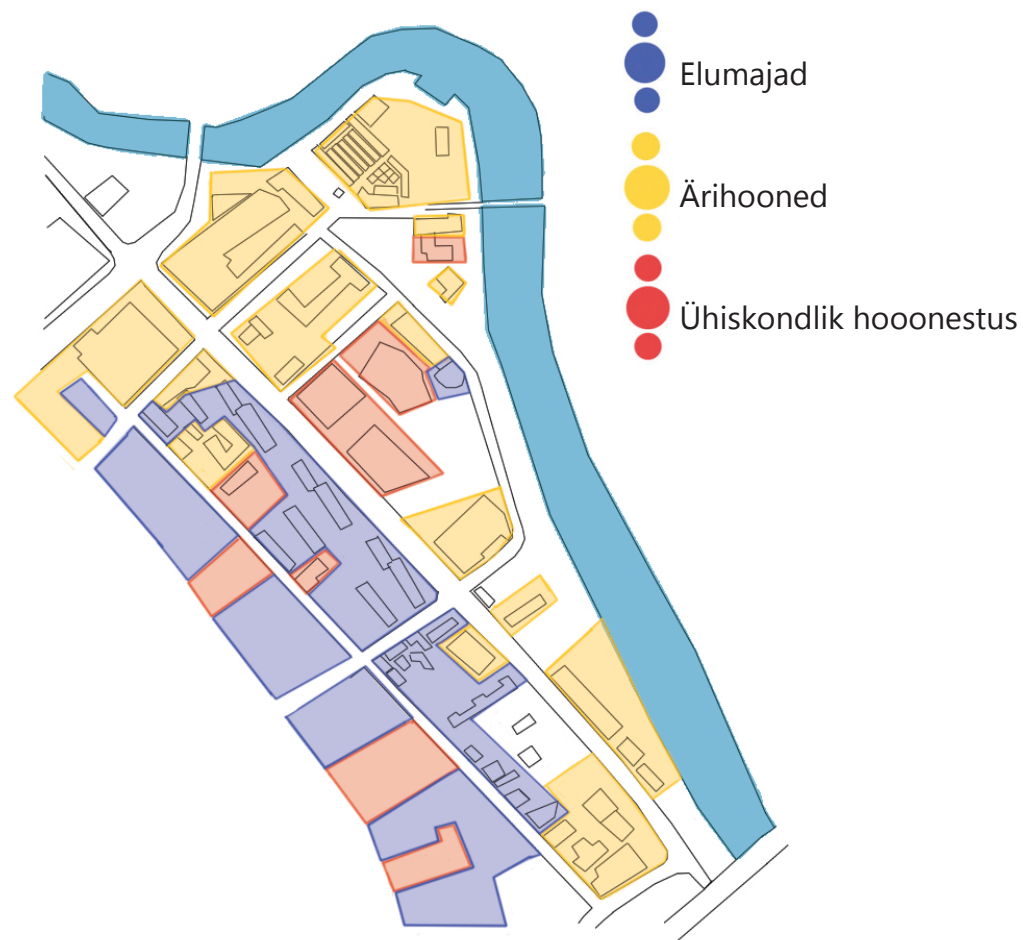
Asukoht täpsemalt

Turu tänav on tänav Tartus. Tänav algab Riia tänava ja Vabaduse puiestee ristumiskohast ning lõppeb Tartu Vangla kurvil (tänav kogupikkus on 4,1km). Pärast kurvi jätkub tänav Ringteena.

Projektiala täpsem asukoht ulatub aga Riia tänava ja Vabaduse puiestee ristumiskohast kuni Sõpruse sil-lani. Ala sisse jäävad kaubanduskeskused nagu Tasku ja Kvartal, hotell ja konverentsikeskus Dorpat, Aura Veekeskus, Ahhaa teaduskeskus ning Tartu Bussijaam. Sõpruse silla juures asub ka vana Tartu Katlamaja.

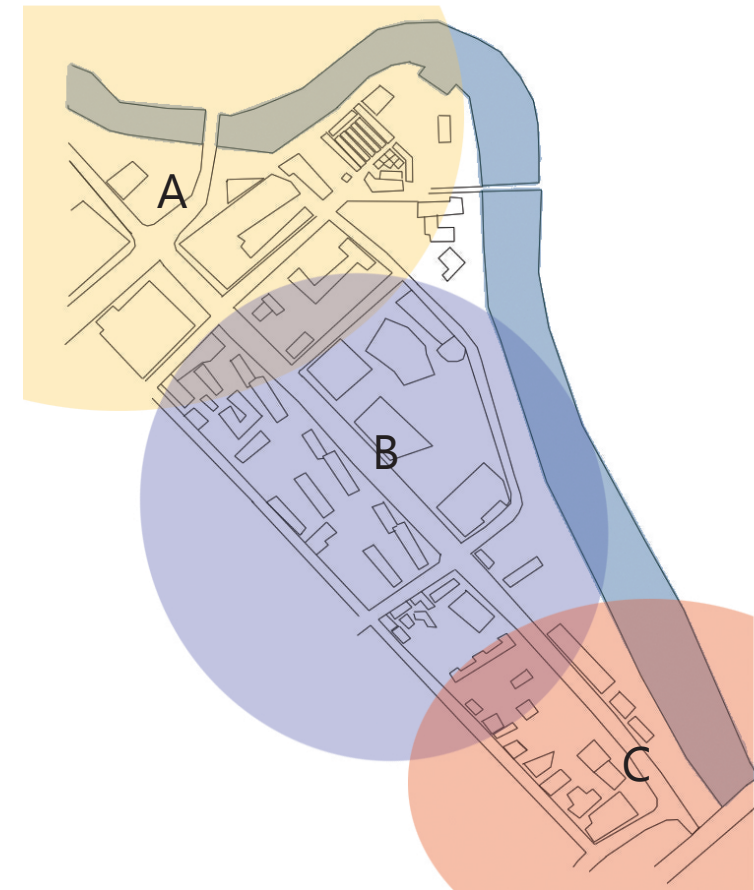

Tartu linna üldpilt koos asukohaga

Elumajad emajõest kaugemal

Analüüsist võib selgelt välja lugeda, et elumajad asuvad pigem üle Turu tänava Karlova linnaosa poolel. Emajõe kalda juurde jääb ainult üks korterelamu - tigutorn. Peamiselt asuvad kaldaääres ärihooned (Tasku, Zepelin), kuid leidub ka ühiskondliku hoonestust (Ahhaa Keskus, Aura Veekeskus, Turu spordihoone)

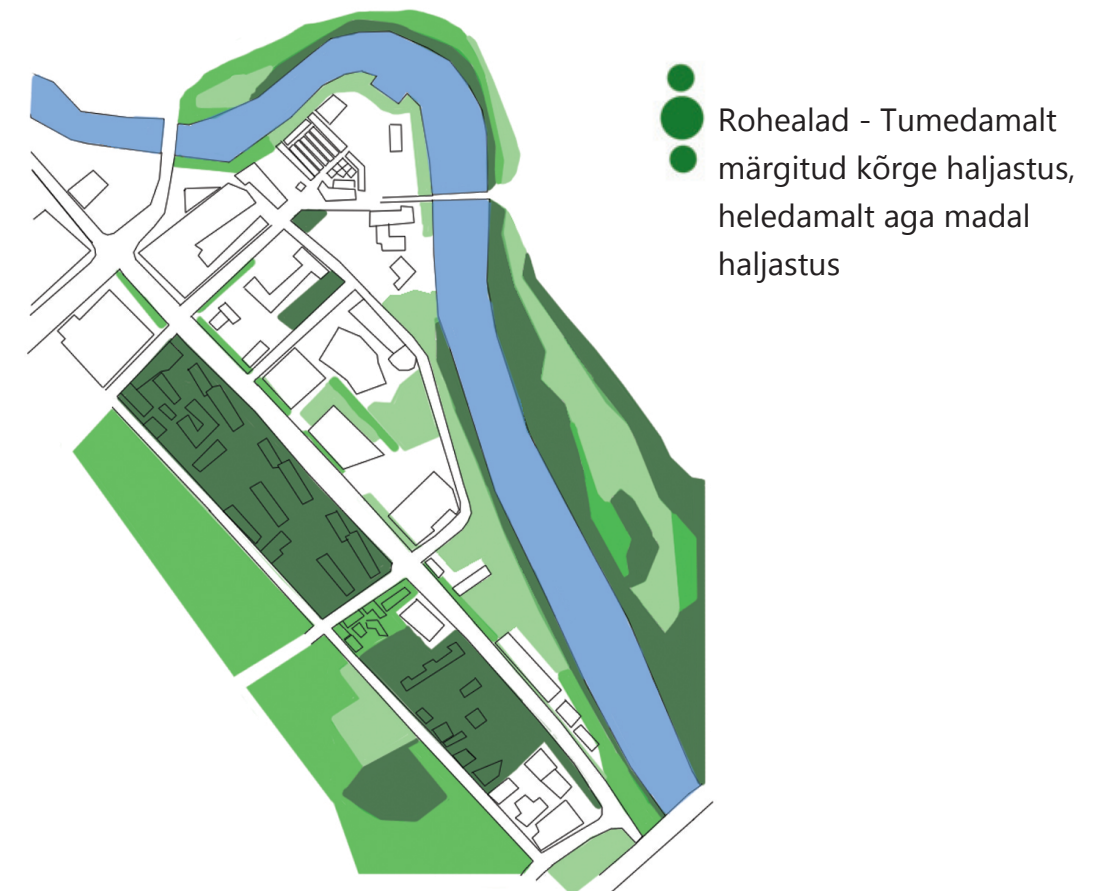
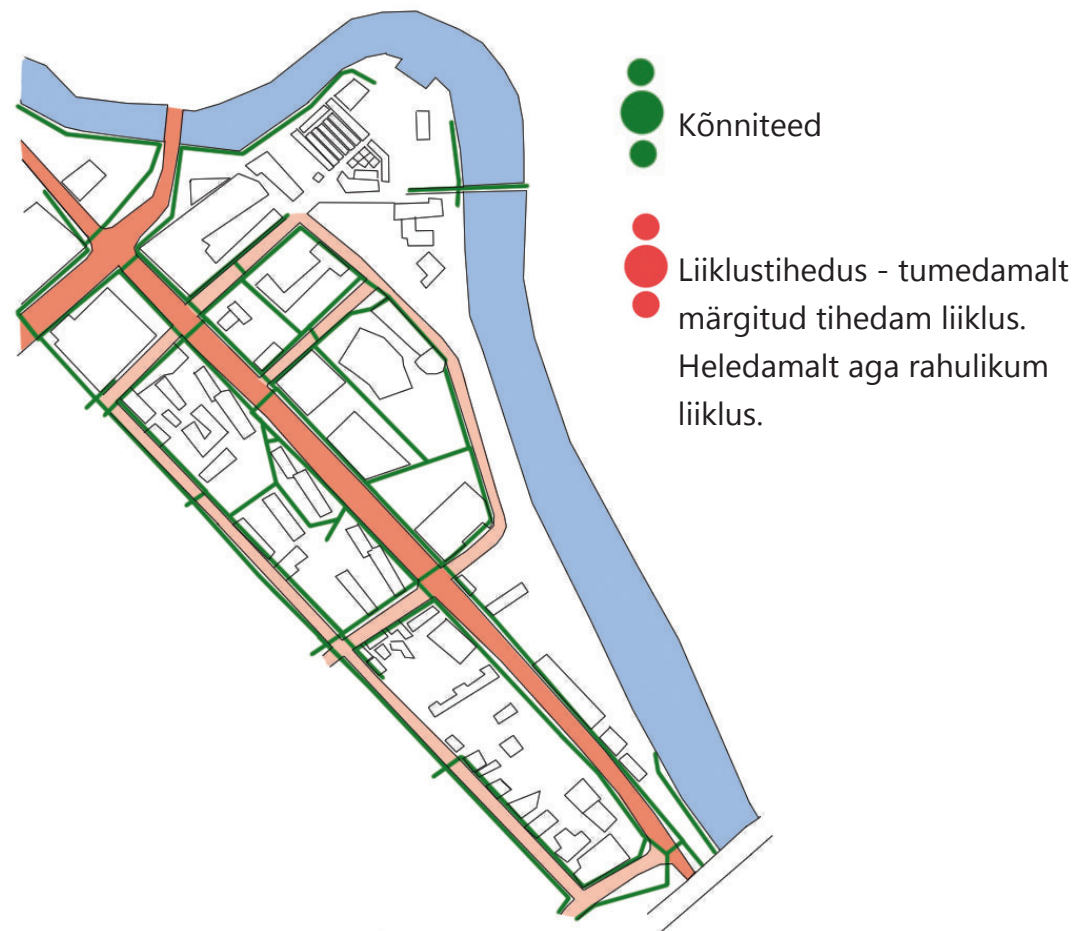
Kogu ala jaguneb kolmeks osaks

A - Kõrged hooned, palju inimesi, tihe liiklus, lai tänav. Haljastust vähe.

B - Turu tänav jagab ala kaheks, Karlova linnaosa poolel kõrged elumajad ning kõrge haljastus. Emajõe poolel kõrged hooned, avar parkla, madal haljastus. Inimesi liigub vähe.

C - Hoonestus teest kaugemal, tänav lai ja tühi, kõrge haljastus. Inimesi liigub harva.

Ühendus linna ja Emajõe vahel

Turu tänav on tiheda liiklusega tänav, kuna see on üks peamisi teid, mis ulatub linna äärest kesklinna.

Jalakäijatel on võimalik ületada Turu tänavat viiest erinevast kohast. Kahjuks aga ei ole tagatud ligipääs Emajõe äärde.

Erinevad rohealad

Jalakäijate rada Ahhaa keskuse kõrval

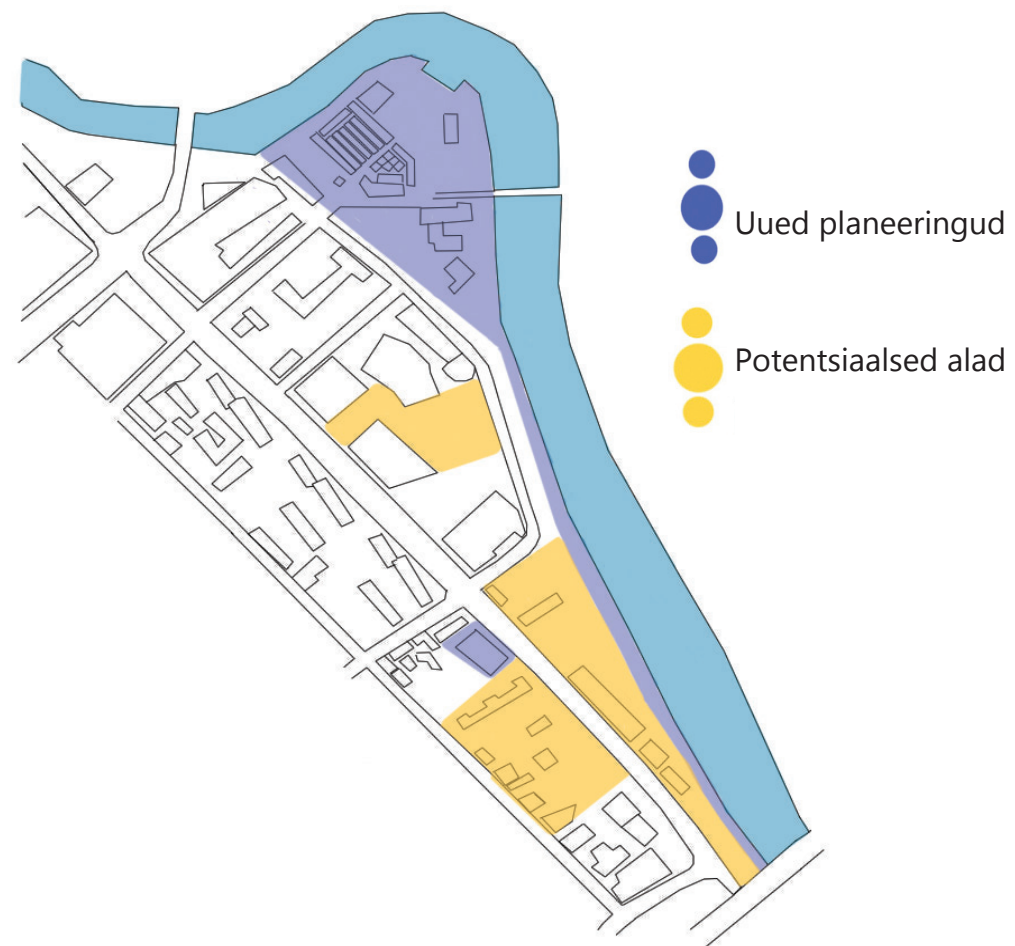

Muruplats Turu spordihoone ja Aura vahel

Katlamaja esine ala

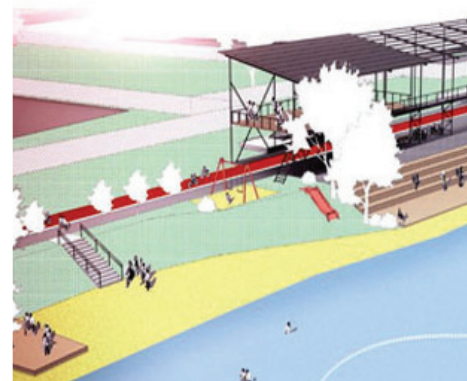
Uued planeeringud ja potentsiaalsed alad

1 Sadama kvartal

Kauss Arhitektuur OÜ

2 Võidu silla ja Karlova sadama vaheline kallasrada

OÜ Kino

3 Turu tn. 21 ärimaja

Kadarik Tüür Arhitektid OÜ

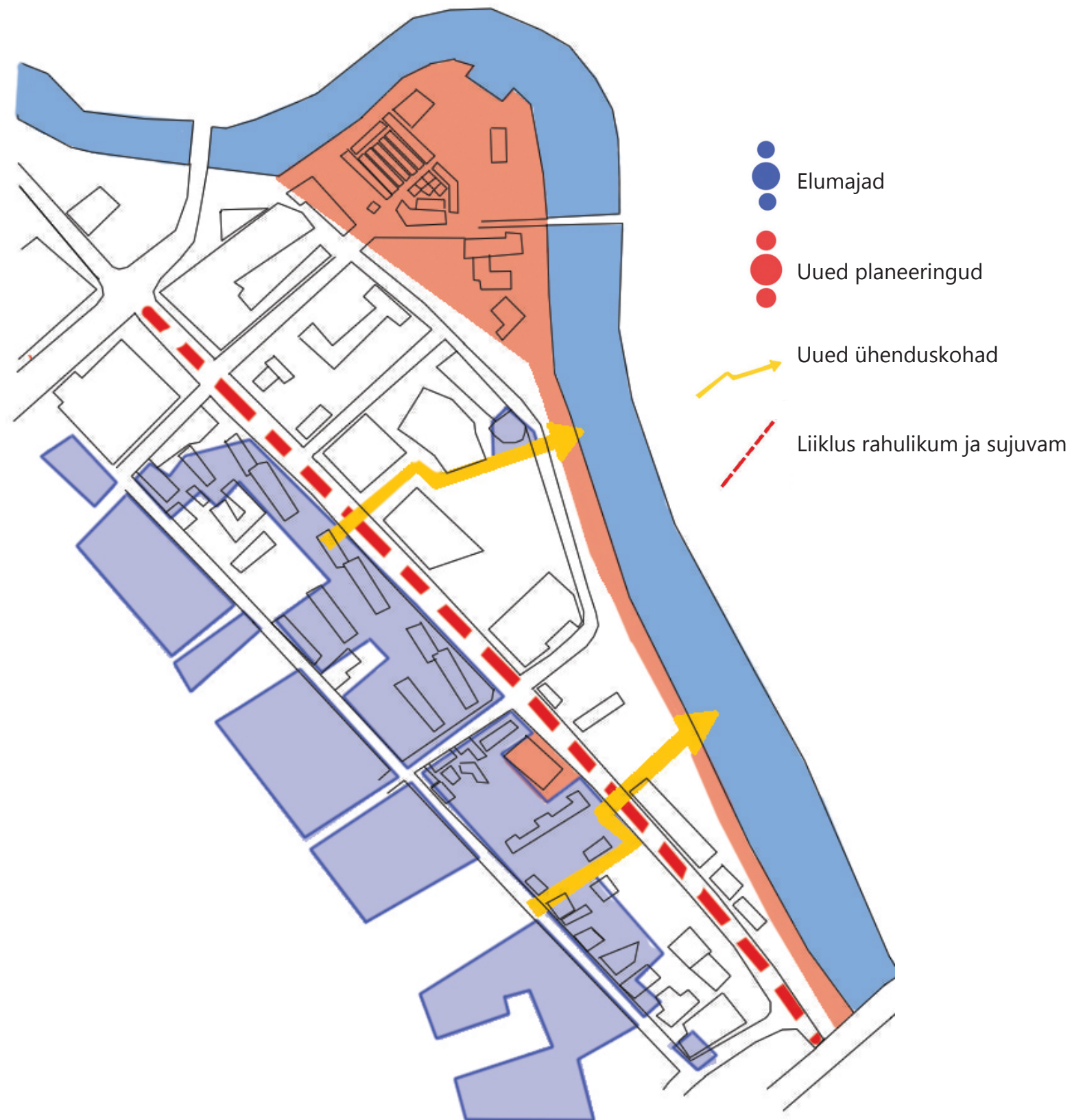

ANALÜÜSI KOKKUVÕTE

Halb ühendus linna ja Emajõe vahel

Kõigist viiest analüüsist selgub, et Turu tänav jaotab kogu ala kaheks osaks : Üks pool, Karlova linnaosa, on pigem elamutega ning kõrge haljastusega. Teine pool, kaldaäärne, on pigem tööstuslik ning haljastus madal.

Turu tänav ise on tiheda liiklusega ning üsna tühi. Inimesed eelistavad ringi liikuda pigem kesklinna poolel kui Sõpruse silla lähedal. Puudub võimalus liikuda Emajõe äärde.

City to Nature

Ala muutmise eesmärgiks on luua parem ühendus Karlova linnaosa ja emajõe vahel ning tagada lihtsam juurdepääs uutele planeeritud aladele Emajõe kaldal.

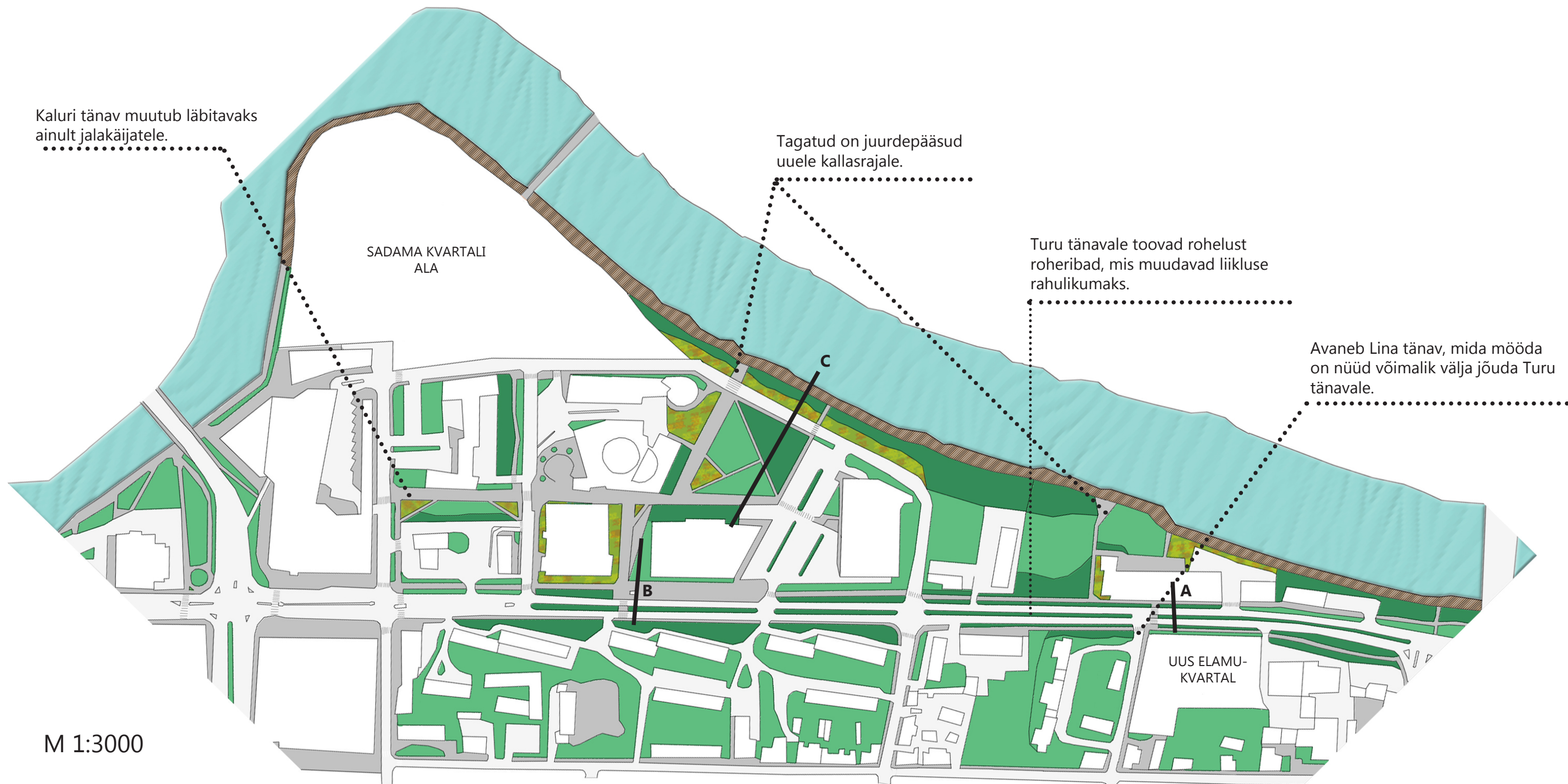
Eesmärgiks on ka muuta Turu tänava autode liiklus rahulikumaks ning tagada linnast väljaspoolt tulijatele kesklinna jõudes rahulikku ja kutsuvat atmosfääri.

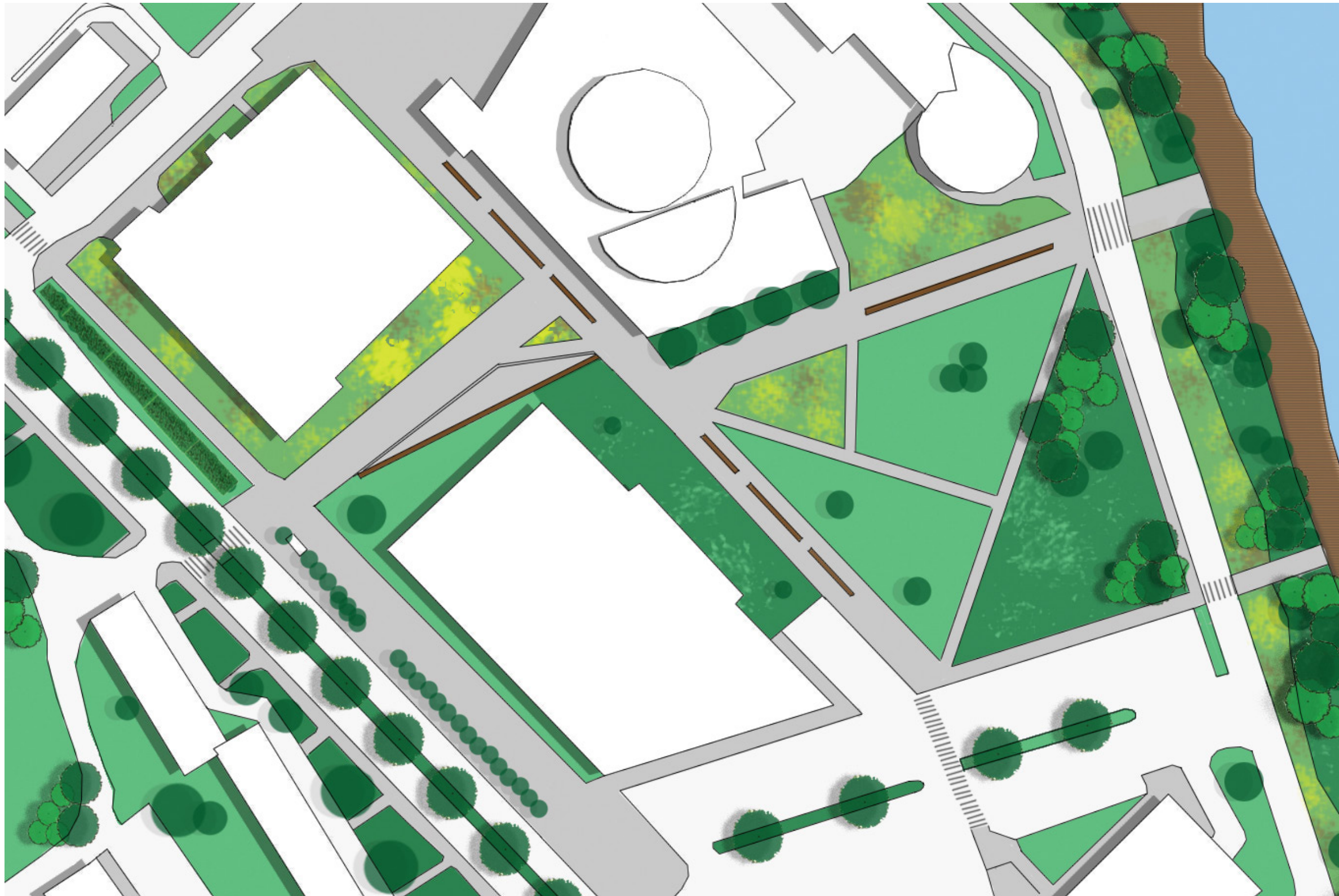
ÜLDINE KUJUNDUSPLAAN 10

Loodud ühendused linna ja Emajõe vahel.

Kujundusplaanil on ära näidatud ka lõigete A, B ja C asukohad.

M 1:1000

Kujunsuplaan 1:1000 näitab Aura veekeskuse, turu spordihoone ja Ahhaa keskuse ala.

Alale on lisatud kolm erinevat tüüpi rohealasid:

- kollakas-rohekad alad on lilleniidud
- tumedama rohelisega märgitud aladel kasvab palju erinevaid taimi, mis loovad "metsiku looduse" tunde
- heledama rohelisega on märgitud alad, kus enamasti on ainult muru

Turu tänavale on lisatud pärnapuu allee.

M 1:500

Kujundusplaan 1:500 näitab vana Katlamaja ümbrust.

Katlamajast on saanud restoran/ kohvik, kuhu on kõikidel kallasrajal kõndijatel võimalik minna.

Turu tänavat raamivad pärnapuu alleed.

Loodud on ühendus avatud Lina tänavaga.

Turu tänavale lisatud rohelus muudab liikluse rahulikumaks

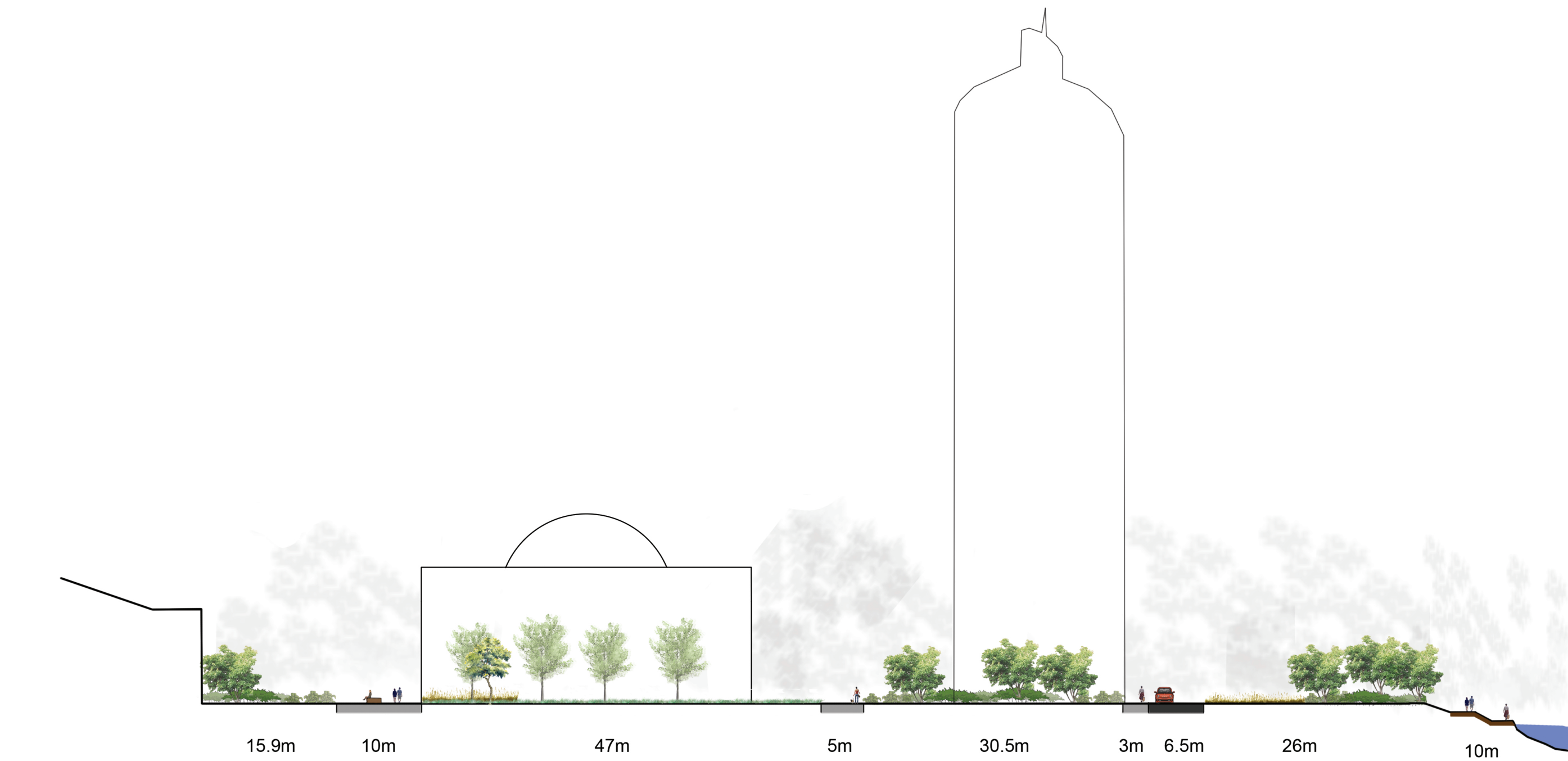
M 1:100

Ühendus läbi turu tänava Emajõe poole

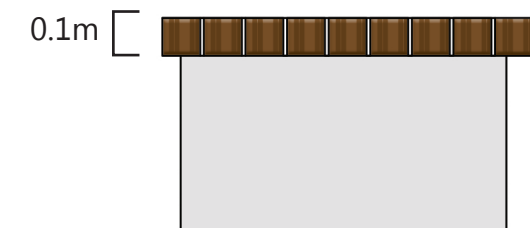
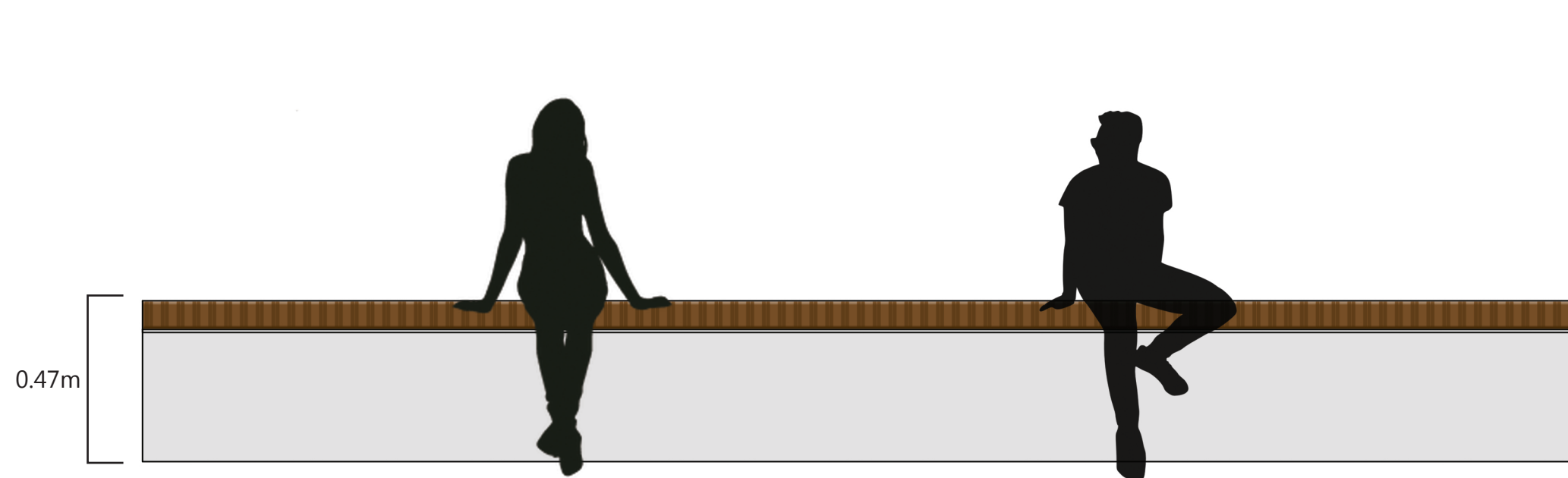
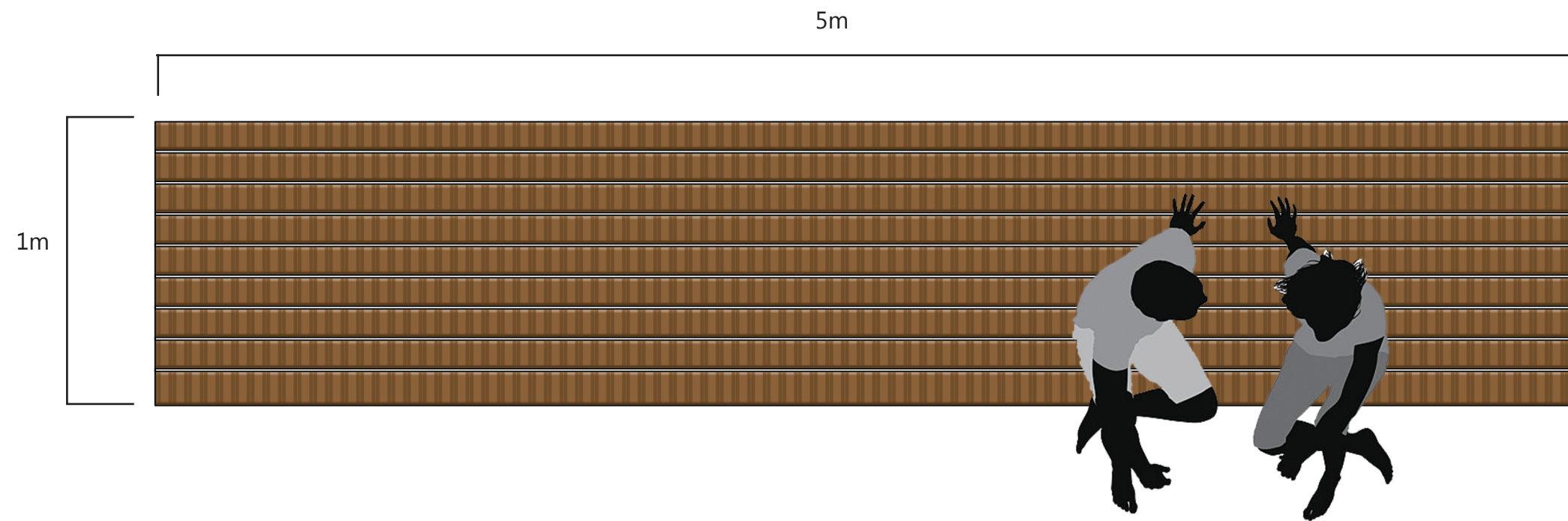

M 1:200

Erinevad rohealad enne Emajõe

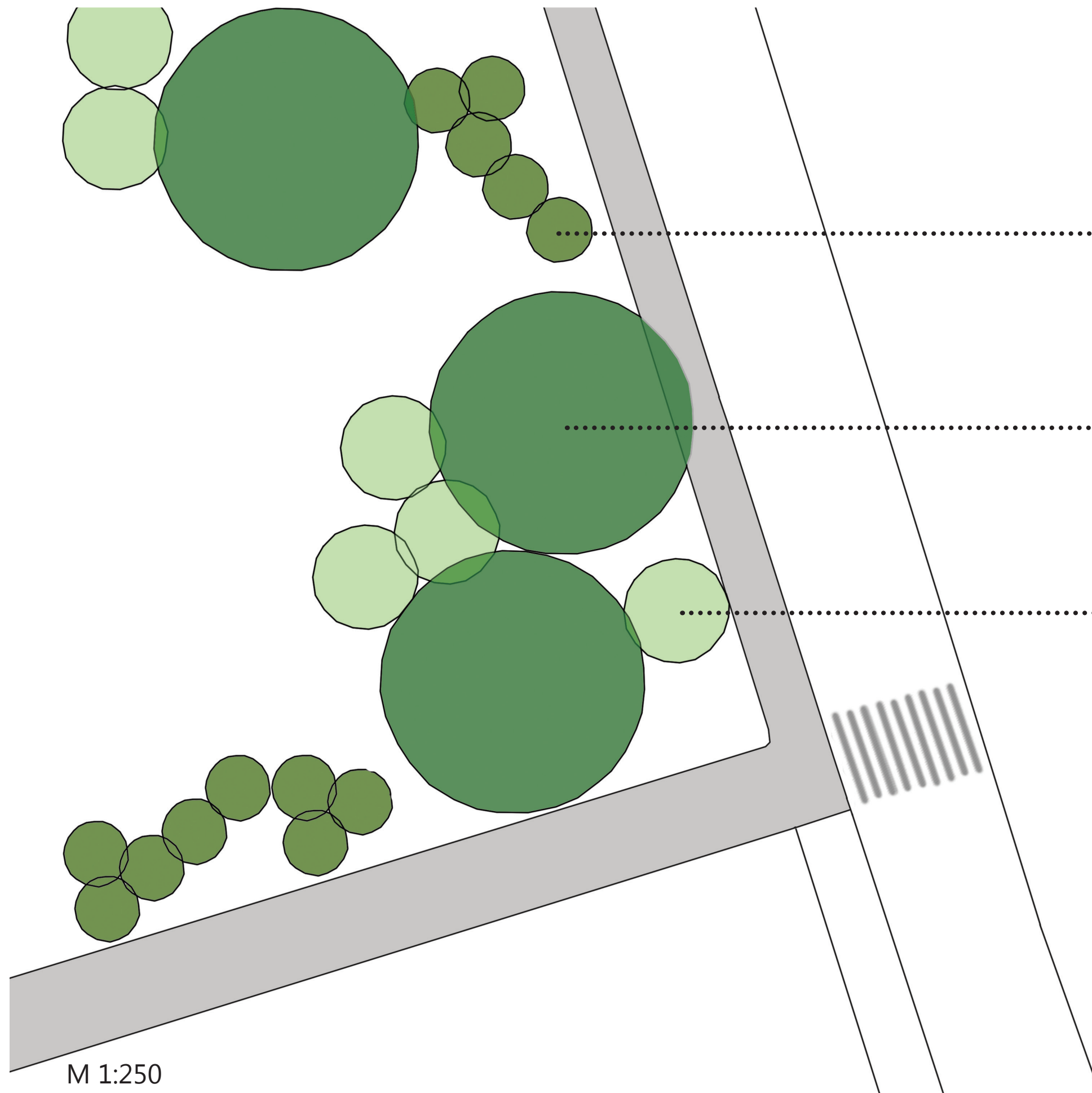

M 1:500

M 1:50

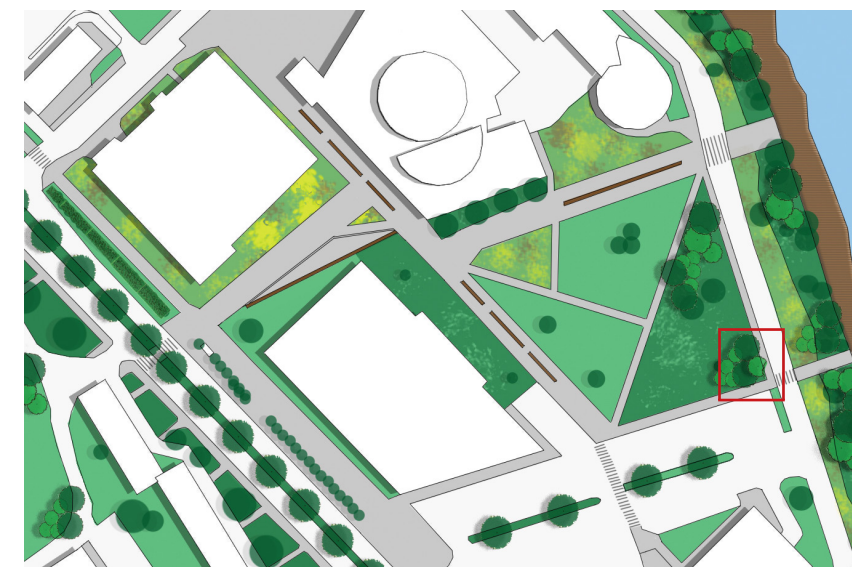

PUNAPAJU
Salix purpurea

HARILIK MÄND
Pinus sylvestris

HARILIK SARAPUU
Corylus avellana

M 1:250

Haljastusplaani asukoht kujundusplaanil 1.

Alleepuud :

HARILIK PÄRN
Tilia cordata

Taimed haljastusplaanilt :

HARILIK SARAPUU
Corylus avellana

HARILIK MÄND
Pinus sylvestris

TAIMED

18

PUNAPAJU
Salix purpurea

Taimed, mida kasutada lilleniidus :

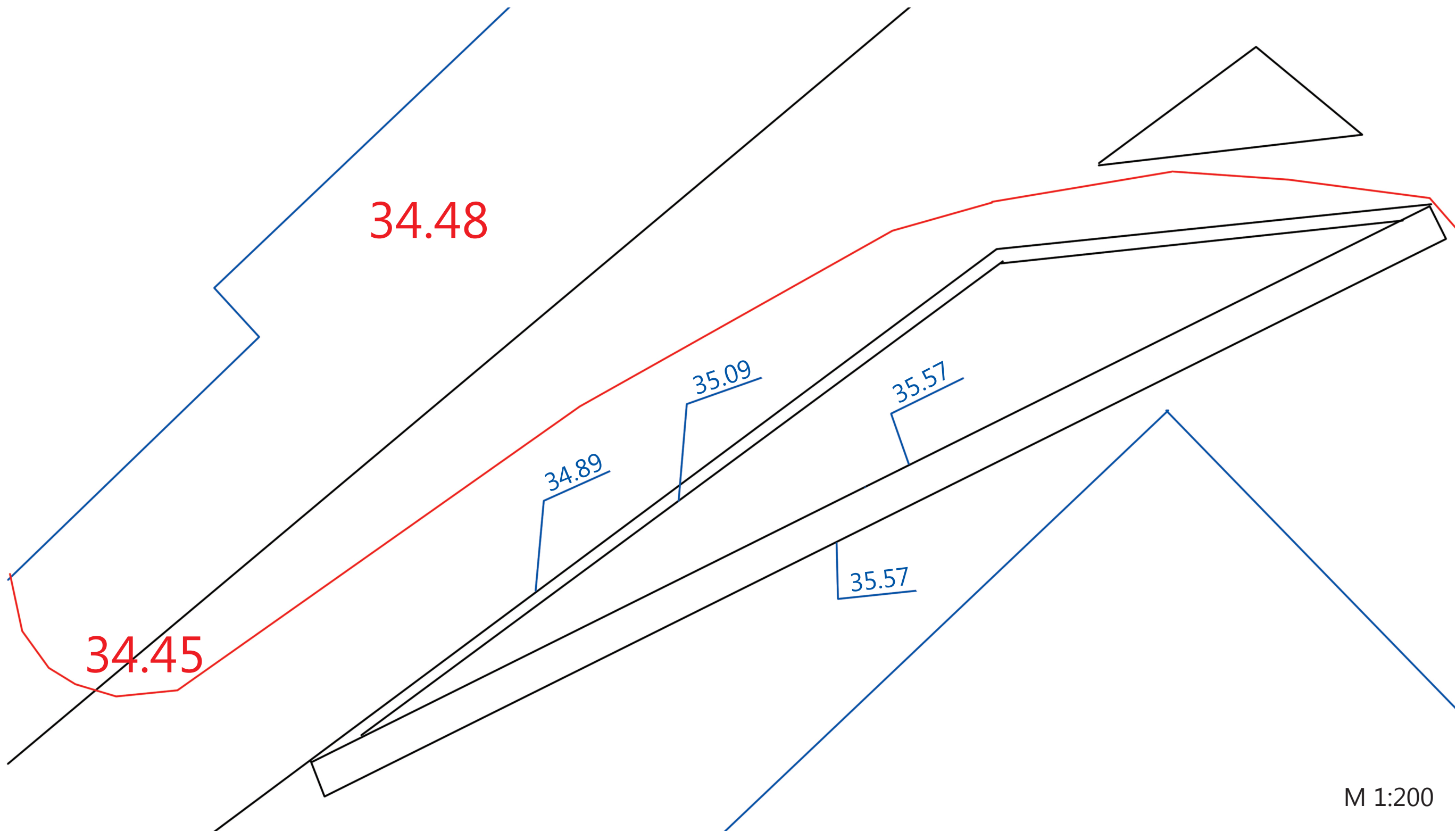
KERAKELLUKAS
Campanula glomerata

ROOMAV METSVITS
Lysimachia nummularia

VERTIKAALPLANEERING 19

Verikaalplaneering on koostatud Turu spordihoone ja Aura Veekeskuse vahelisele alale. Alale tuleb platvorm, kus saab kõndida ning seal on peal ka pink.

This new space will be located in Tartu, Turu street – from Riia mnt. until Sõpruse bridge. This street area is surrounded by residential areas, public spaces, parking lots, but most of all it is an important artery of Tartu.

The aim of the design project was to change Turu street into sustainable urban space. Challenges of this street are the non-existent connections between Karlova district and river Emajõgi.

The analysis of the spaces around the Turu street lead to fact that connection between river Emajõgi and city centre is bad and there is really heavy traffic. Also people use space more near the city centre then near the Sõpruse bridge.

The purpose of the proposed design project was to make better connection between city and river and to ensure access for pedestrians to the riverside. Also to make traffic in Turu street more calm and create this welcoming entrance to the city centre.

KASUTATUD KIRJANDUS 21

Maa-ameti geoportaal. Kättesaadav: <https://geoportaal.maaamet.ee/>

Tartu linna üldplaneering 2030+. Kättesaadav: <https://tartu.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=45ef64b4b16a4ffb8a469de7d681fe32>

Turu tänava kirjeldus. Kättesaadav: https://et.wikipedia.org/wiki/Turu_t%C3%A4nav

Turu tn. 21 planeering. Kättesaadav: <https://www.tartu.ee/et/turu-21-arhitektuurivoistlus>

Taimed Juhani Puukoolist. Kättesaadav: <http://plantex.ee/et/>

Sadama kvartali planeering. Kättesaadav: <https://www.tartu.ee/et/sadama-kvartali-planeeringuvoistlus>

Võidu silla ja Karlova vahelise kallasraja planeering.
Kättesaadav: https://www.tartu.ee/sites/default/files/uploads/Arhitektuur_ja_ehitus/Arhitektuur/sadamakvartal/Lisa18_KALLASRAJA%20KERGLIIKLUSTEE%20ESKIISKino.pdf